

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ**

Датум 26.11.2013.

**ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију 30.10.2013, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду Одлуком 3094/1 Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта Ане Савић-Грујић.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Првослав Радић, редовни професор, Јужнословенска филологија (22.12.2010), Универзитет у Београду – Филолошки факултет2. Рајна Драгићевић, редовни професор, Српски језик (15.5.2013), Универзитет у Београду – Филолошки факултет3. Михаило Шћепановић, доцент, Српски језик (6.5.2009), Универзитет у Београду – Филолошки Факултет4. Софија Милорадовић, редовни професор, Српски језик (12.4.2012), Универзитет у Нишу – Филозофски факултет
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Из кандидатове приложене биографије издвајамо следеће. Рођен је 20.7.1981. године у Нишу, где је завршио основну школу и гимназију. Студије српског језика и књижевности на Филозофском факултету у Нишу уписао је 2000. године, а дипломирао 3.11.2006. године са темом <i>Филолошки опис говора села Гулијана</i>. На истом факултету, на Департману за српски језик, 3.6.2009. године добио је мастер диплому и стекао звање дипломирани филолог-мастер. Од 18.12.2006. године ради на Институту за српски језик САНУ, на пројекту <i>Дијалектолошка истраживања српског језичког простора</i>, најпре као истраживач-приправник, а од марта 2010. године као истраживач-сарадник. У Центру за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу (на Одсеку за српски језик) учествује на пројектима <i>Лексиколошка проучавања југоисточне Србије и Писци и језик</i>.</p>
III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Кандидат је у пријави навео следећи списак објављених радова:</p> <ol style="list-style-type: none">1. <i>Метеоролошка лексика у говору Сврљига</i> (приказ истоимене књиге Марије Пејчић-Митић), Етно-културолошки зборник XI, Сврљиг 2006–2007, 130–132. ISSN 0354-7485.2. <i>Микротопонимија Сврљига</i> (приказ истоимене књиге Недељка Богдановића), Етно-културолошки зборник XI, Сврљиг 2006–2007, 134–136. ISSN 0354-7485.3. <i>Географски распоред двеју фитонимских лексема у призренско-тимочким говорима</i>: Шездесет година Института за српски језик САНУ, зборник радова II, Београд 2007, 177–189. УДК 811.163.41'373.22:58, ISBN 978-86-82873-16-7.

4. *Дијалектолошка истраживања II* (приказ истоименог зборника Филозофског факултета у Нишу), СДЗб LIV, Београд 2007, 569–573. UDK 808.61/.62-087, ISSN 0353-82-57.
5. *Мозгућности компаративног проучавања*, Шта очекујем од проучавања језика писаца, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Одсек за језик, Ниш 2009, 29–32. ISBN 978-86-7746-159-4, COBISS.SR-ID 155017484.
6. *Фонолошки опис говора села Гулијана*, Културна историја Сврљига, свеска 7, Сврљиг 2008. ISBN 978-86-7746-137-9.
7. *Зборници о традиционалној естетској култури* (приказ зборника *Естетска димензија куће и Свакодневље и празник*), Етно-културолошки зборник XII, Сврљиг 2008, 155–158. ISSN 0354-7485.
8. *Једно поређење српских дијалекатских речника*, Годишњак за српски језик и књижевност Филозофског факултета у Нишу, XXII, број 9, Ниш 2009, 455–464. ISSN 1451-5415 УДК 811.163.41'374.
9. *Фонолошки опис говора села Гулијана*, Радови I, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Одсек за језик, Ниш 2009, 43–52 ISBN 978-86-7746-175-1 COBISS.SR-ID 158362216.
10. *Именослов Божјих људи Борисава Станковића*, Именослови српских писаца, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Одсек за језик, Ниш 2009, 78–84. ISBN 978-86-7746-187-4, COBISS.SR-ID 169211404.
11. *Квантитативни односи у прозном тексту: Божји људи Борисава Станковића*, Квантитативни односи у прозном тексту, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Одсек за језик, Ниш 2009, 27–37. ISBN 978-86-7746-192-8, COBISS.SR-ID 170223372.
12. *Лексика украшавања женског тела у говору села Гулијана*, Традиционална естетска култура III: тело и одевање, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Ниш 2009, 157–161. ISBN 978-86-7025-470-1 УДК 811.163.41'373.398.
13. *Лексика у вези са хлебом у Тимочком дијалекатском речнику Јакше Динића*, Традиционална естетска култура IV: хлеб, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Ниш 2010, 255–259. ISBN 978-86-7025-482-4 УДК 811.163.41'282.3'373.2:664.6.
14. *Особености дијалекатске лексикологије и лексикографије*, Октоих: часопис одјељења за српски језик и књижевност Матице српске – Друштва чланова у Црној Гори, I/1–2, Издавачки центар Матице српске – Друштва чланова у Црној Гори, Београд 2011, 197–208. COBISS.CG-ID 18588432 UDK 811.163.41'374.
15. *Множина апстрактних именица IV врсте*, Годишњак за српски језик и књижевност, Филозофски факултет у Нишу, Ниш 2011, 203–218. ISSN 1451-5415 УДК 811.163.41'367.622.14.
16. *Игла у језику и народној култури*, Етно-културолошки зборник XVI, Сврљиг 2012, 77–82. УДК 811.163.41*282.2:398.3(497.11–11) (са Недељком Богдановићем).
17. *Френквенцијски речник именица у „Божјим људима“ Борисава Станковића*, Прилози фреквенцијском речнику српског језика, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Одсек за језик, Ниш 2012, 15–48. ISBN 978-86-7746-345-8, COBISS.SR-ID 192120332.
18. *Атрибуција и надимци људи мотивисани телесним ознакама*, Антрополошки и теoантрополошки поглед на физичке активности од Константина Великог до данас, зборник радова са међународне научне конференције одржане на Факултету спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, Ниш 2012, 159–166. ISBN 978-86-87249-43-1 COBISS.SR – ID 190910476.
19. *Општи падеж у говорима призренско-тимочке дијалекатске области*, Савремена проучавања језика и књижевности, зборник радова са IV научног скупа младих филолога Србије одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, Крагујевац 2013, 55–64. ISBN 978-86-85991-50-9 811.163.41'366.2'282.3(497.115 Prizren).

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ
Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Ана Савић-Грујић испуњава све услове за израду докторске дисертације.
V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА:
<p>За ментора је предложен др Првослав Радић, ред. проф. Филолошког факултета Универзитета у Београду.</p> <p>Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Копачички говор. Етногеографски и културолошки приступ</i>, Етнографски институт САНУ, Посебна издања, књ. 70, Београд 2010, 1–365. 2. <i>Цртице о говору села Мрче у куришумлијском крају</i>, Српски дијалектолошки зборник, XXXVI, Српска академија наука и уметности и Институт за српскохрватски језик, Београд 1990, 1–74. 3. <i>О неким појавама у деклинацији косовско-ресавских говора (У светлу синкретичко-аналитичких процеса)</i>, Зборник Матице српске за филологију и лингвистику, XL/2, Нови Сад 1997, 227–240. 4. <i>Трагом једне Белићеве дијалектолошке екскурзије (О подјастребачким говорима)</i>, Српски језик, V, Београд 2000, 381–406. 5. <i>Глаголске ће-конструкције у говорима Косова и Метохије</i>, Јужнословенски филолог, LX, Београд 2004, 135–145. 6. <i>Дијалекат и норма у настави српског језика</i>, Књижевност и језик, 40/1-2, Београд 2008, 127–140. 7. <i>Косовскометохијска словенска периферија између језичких архаизама и иновација</i>, Зборник Матице српске за славистику, 83, Нови Сад, 217–228. <p>Комисија сматра да Првослав Радић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област дијалектологије.</p>
VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:
<p>ОЦЕНА:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. формулације назива тезе (наслоа) Комисија закључује да је радни назив тезе „Антропографска лексика у говорима сврљишког краја – лингвогеографски приступ” прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања. 2. предмета (проблема) истраживања <p>Опис теме:</p> <p>Кандидат наводи да ће предмет његове анализе бити лексеме којима се у говорима сврљишког краја описује и именује човек на основу телесних особина и физичког изгледа, тачније, на основу карактеристика које се могу видети (и/или чути) у контакту са носиоцем тих особина. Значење термина антропографска лексика овде се узима у значењу лексика којом се означава (описује) човек по својим својствима: физичким, карактерним, социјалним; тј. по изгледу, понашању, пореклу, друштвеном статусу – професионалном и социјалном. Сврљишки крај обухвата 38 сеоских и једно градско насеље у општини Сврљиг, затим села Сврљишка Топла, Бели Поток и Божиновац у општини Књажевац, и Језеро, Ново Село и Раденковац у општини Сокобања. Дакле, укупно 44 села која се</p>

административно, историјски, етнографски и по самом народном поимању сматрају сврљишким.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 84 библиографске јединице релевантне за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање.

4. циљеви истраживања

Кандидат истиче да је циљ рада да се лексика којом се у говорима сврљишког краја описује и именује човек на основу телесних особина и физичког изгледа издвоји и проучи, да се сачини расправа, картографише географски распоред лексема и сачини речник. Лексичко-семантичка анализа засниваће се на теорији семантичких поља, а прикупљена антропографска лексика биће подељена по тематским целинама, односно засебним семантичким пољима. Лексеме ће бити разврстане на основу значења и груписане око назива појединих делова тела који, најчешће, у даљем поступку, постају мотивација у деривационим процесима (*нос* → *носоња*, *груд* → *грудоња*, *глава* → *главоња*). Након извршене класификација уследиће језичка анализа материјала и интерпретација добијених резултата. Деривационом анализом идентификоваће се творбене јединице које учествују у деривационом процесу, а потом утврдити какав је семантички однос међу њима успостављен и како је то утицало на значење изведене лексеме. Анализи ће бити подвргнуте изведенице добијене префиксацијом и суфиксацијом, као и творенице настале комбинованом творбом. Распоредом одабраних симбола на картама са обрађеним пунктовима представиће се распоред језичких феномена у простору. Лингвистичке карте ће показати територијалну распрострањеност (ареал) конкретних језичких појава.

Хипотезе. Кандидат указује на богатство и слојевитост антропографске лексике у говорима сврљишког краја, с обзиром на то да се она тиче свакодневног живота и формира у различитим окружењима (породица, генерација, насеље, говорни тип). Она вероватно носи дијалекатске одлике призренско-тимочких говора регистроване у српској дијалектологији, које су изложене утицају савремених друштвених промена (школа, медији, међуљудска комуникација). Први резултати истраживања до којих је кандидат дошао показују да „нису само називи делова тела мотивне лексеме, већ и општи називи, називи према лепоти, висини, дебљини, грађи, снази, болести и сл.“. Претпоставља се да ће на природу сакупљеног материјала утицати и старост испитаника, тј. да ће материјал указати и на извесна генерацијска раслојавања. Повлачењем изоглоса указаће се на евентуална одступања од граница дијалекта, односно да изоглосе могу да се секу, да остају унутар дијалекта, или да прекорачују његове границе.

5. очекивани резултати

Од рада на докторској тези кандидат очекује довољно материјала који би омогућио израду студије, лингвистичких карата и речника. Студија подразумева лексичко-семантичку и творбену анализу лексема којима се у говорима сврљишког краја описује и именује човек на основу телесних особина и физичког изгледа. Картографисањем одређених лексема прецизираће се њихова распрострањеност и указивати на дијалекатске особености ове лексике. Речник ће бити заснован на лексичком корпусу примера сакупљених за потребе овог истраживања.

6. план рада

У оквиру свог плана рада кандидат издваја следеће фазе: 1. Упознавање са литературом, 2. Израда упитника и теренски рад, 3. Исписивање грађе из упитника и њена систематизација, 4. Лексичко-семантичка анализа, 5. Творбена анализа, 6. Израда карата, 7. Израда речника, 8. Закључна разматрања.

7. методе истраживања

Кандидат најпре издваја **методу теренског лингвистичког истраживања** јер ће материјал прикупљати попуњавањем унапред састављеног *Упитника за испитивање антропографске лексике у сврљишком крају*, као и снимањем разговора информатора са испитивачем. Након извршене лексичко-семантичке и творбено-семантичке анализе, **методом језичке анализе** указаће на фонетске и морфолошке црте које се јављају у овом материјалу. **Компаративном методом** кандидат ће добијене резултате упоредити са постојећом литературом и указати на сличности и разлике. Овом методом покушаће да утврди и разлике у тимочко-лужничком и сврљишко-заплањском говорном типу и регистроване црте упоредити са резултатима досадашњих истраживања. **Картографском методом** представиће лингвогеографски распоред оних лексема које указују на лексичку разноликост у говорима сврљишког краја.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Ана Савић-Грујић

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидат Ана Савић-Грујић подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области дијалектологије.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Првослав Радић подобан за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата **Ане Савић-Грујић** и предложене теме докторске дисертације **Антропографска лексика у говорима сврљишког краја – лингвогеографски приступ**, а да се за ментора именује **Првослав Радић**, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1.

2.

3.

4.